Shamokin — Pa

Учѣте ся брати мои,
Думайте читайте

СВОБОДА

И чужому научайтесь
Свого не цурайтесь.

„Въ своей хатѣ своя правда

И сила и воля"
Шевченко.

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУСКОГО НАРОДА ВЪ АМЕРИЦѢ И ОРГАНЪ „РУСКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА".

Число 4 ДЖЕРСІ СІТІ. Н. Д. Середа 6-го Февруара 1895. ГОДЪ III

МАЛА НАДѢЯ.

Всѣ сподѣваемъ ся чи тутъ и въ старôмъ краю лучшої долѣ для руского народа. Але мы кажемо, що мала навѣя на лучшу будучнôсть, бо причиною нашого лиха есьмо мы сами. Хоть серцемъ и устами хочемо, бажаемо полѣпшеня нашой щербатой доли, то своимъ не розважнымъ, не тактовнымъ поступованіемъ накладаемо власными руками невôльниче ярмо и самохôть йдемо на впростецъ въ обятія бѣдѣ, нуждѣ, служеню чуджимъ богамъ и хочемо щобъ мы мали свою власну хату а въ ней свою правду, силу и волю. Нѣколи не усьмѣхне ся доля нѣмымъ, малозрачнымъ рабамъ, котрымъ милѣйшій есть чужій гнетъ та ласка, якъ народна свобода и народне добро. Наколибъ перешкода до осягненя лучшой доли не була у самыхъ насъ але де инодѣ тодѣ легко мибъ справились зъ нею. Но коли мы сами есьмо причиною свого зла и свого лихолѣтія, нужды, бѣды, сварнѣ, непорозумѣнія, то тое лихо минетъ ся тодѣ, якъ насъ не стане. И доки мы живемо и хотьбы край свѣта пôйшли, и тамъ осѣлись, то все таки нашого лиха не позбудемо ся — бо де мы тамъ и оно, де причина тамъ и наслѣдокъ.

Майже друга десятка лѣтъ якъ мы Русины опинили ся въ Америцѣ на вôльнôй земли, де кождый мае право жити свобôдно и свою щербату долю поправити. А чи мы Русины поправили свою? Де-тамъ...

Колись якъ ще нашь Русинъ незнавъ Америки, то пхавъ свою бѣду въ передъ якъ мôгъ. Але наколи понюхавъ о дальшôмъ свѣтѣ якъ у вôкнѣ, тодѣ его бѣда побôльшила ся. Сли ктобъ хотѣвъ наочно переконати ся о скôлько Русины полѣпшили свою долю заробкованіемъ американьскимъ, то най иде по рускихъ селахъ а увидить що нема ниякой признаки — п бѣда усе на запѣчку. Причина сему е незнане якъ зъ заробленымъ грошемъ орудовати и якъ и де зъ него хосенъ мати.

Нѣмцѣ, жиды, чехи збогатѣли ся тутъ, бо просвѣщенй знали якъ зъ зароблены̂мъ грошемъ обходити ся, Русинъ по пять разъ иде зъ Америки до краю и зъ краю до Америки, а ще таки не може поставити собѣ хоть бы яку таку хижчину бо зароблений грошѣ идуть на шифкарты, на процеса и на жидôвску лихву.

Тутъ въ Америцѣ рускій народъ есть дôйною коровою всякихъ шпекулянтôвъ всякого рода и всякого цьвѣту. „Свобода" ôдъ першого ей появленя на сей хорошій божій свѣтъ, перестерѣгала рускій людъ передъ тими немилосердными піявками и вказувала якъ рускому робôтникови треба робити, щобъ живъ своимъ житемъ и бувъ забезпеченій на выдатокъ хоробы або и смерти. Въ той цѣли завязавъ ся рускій Народный „Союзъ".

Жите народного руского „Союза" ще не довге, але заповѣдаетъ ся вѣчнымъ. Отже тôлько въ Народнôмъ Рускôмъ Союзѣ есть певна надѣя на получшене долѣ руского робôтника, де нѣяка посторона пявка, не буде въ силѣ ссати его кровь и бѣдный закапаный центъ..

Родимцѣ!

Одень Христосъ, одна вѣра, одно крещеніе, одинъ Богъ, одинъ „Союзъ" до котрого всѣ масте вписати ся

Кто не бувъ въ ковчезѣ Ноя, той пропавъ въ потопѣ свѣта; кто не буде въ „Союзѣ", той пропадѣ въ потопѣ нужды, бѣды, мізеріи, розпуки, и нещасной смерти!.. Одна надѣя, одно пристановище, одинока доска спасенія на непевнôмъ мори робôтничихъ невзгодъ и страйкôвъ тутъ въ Америцѣ, есть Рускій „Союзъ" до котчего кождый довженъ записати ся.

Особливо звертаемъ ся до рускихъ братствъ, що теперь позавязовали ся, щобь спѣшили пôдъ прапоръ Народного Руского „Союза."

СПРАВОЗДАНІЕ

Касове „Руского Народного Союза" зъ поврôчныхъ зборôвъ, здбувшихъ ся дня 15 Сѣчня 1895 р. въ Шамокинъ, Па.

ПРИХОДЪ.

Позиція.

1. По загальныхъ зборахъ Р. Н. Союза ôдбувшихъ ся дня 30 Мая 1894 въ Шамокинъ Па. зôстало ся чистого приходу. 220 д. 35ц.
2. Членьски вкладки за мѣсяць Юній 1894. 96. дл.
3. „ Юлій „ 143 „ 50 „
4. „ Августъ 114 „ 50 „
5. „ Септем. „ 120 „ 50 „
6. „ Октоб. „ 134 „ 50 „
7. „ Новем. „ 145 „ 45 „
8. „ Децемб. „ 115 „ 95 „
9. У Вспр. о. Протоіерея Товта въ Вилкесъ Барре ôдъ Братства за мѣсяць Децемб. 1894 52 д. —

Сума 1142. д. 75 ц.

РОЗХОДЪ.

I. Кошта подорожи на загальній зборы Р. Н. С. для спѣвакôвъ до Олифантъ Па. на руки Вспр. о. Теоф. Обушкевича дня 1. Юнія. 1894 року. 63 д. —ц.
2. дня 25 за мѣсяць Юній для Свободы 30 „ — „
3. 16 Юлія „ 30 „ — „
4. 16 Авгус. „ 30 „ — „
5. 16 Септм. „ 30 „ — „
6. 17 „ Телеграмъ на загальній зборы Общ. Им. Мх. Качковского въ Львовѣ. 8 д. 88 ц.
7. 16. для „Свободы" за мѣсяць Октб. 30 д. — ц.
8. „ Новемб. 30 „ — „
9. 15 Септм. Посмертна запомога для вдовицѣ по бл. п. Иванѣ Барна въ Шамокинъ Па. 400 д.
10. дня 28. Янв. 1895 року посмертна запомога для вдовця Николая Гоца по блжн. п. Ксенѣ Гоцъ въ Вилкесъ Барре котора була членомъ „Р. Н. С.", выплачено на руки Впр. о. Прот. Товта 348. доларôвъ що съ зъ повижшими „позиція 9. въ „Приходѣ" 52 доларôвъ робить $ 400.
11. Выдатки канцелярійні за часъ вôдъ первого Юнія до 31. декемб. 1894. 7 д. 34 ц

Сума 1007 д. 22 ц.

Зоставленіе:	дл.	цен.
Доходъ	1142.	75.
Розходъ	1007.	22.
Оста е ся готôвки въ касѣ Р. Н. „Союза" съ кôнцемъ Декембра. 1894. року	135.	53.

Всѣхъ членôвъ „Р. Н. Союза" було до 31 Декембра 1894 року 505, зъ тыхъ 66 зôстало вымазаныхъ зъ членôвъ „Р. Н. Союза" за неплаченіе черезъ три мѣсяцѣ членскихъ вкладокъ, пôсля § 24. Статутôвъ „Р. Н. Союза." Понеже много и то досить много членôвъ залѣгае зъ выплатою мѣсячныхъ вкладокъ, упрашае ся ихъ по возможности якъ найскорше свои рахунки выровнати, бо въ противнôмъ случаю, утратятъ право членôвъ „Руск. Нард. Союза."

Мы въ нашой стороны вели дѣло „Р. Н. Союза", честно и совѣстно и съ пожертвованіемъ для нашого дѣла, маемо протое право жадати вôдъ П. Т. членôвъ также совѣтного выповненія своихъ членьскихъ обовязкôвъ, бо лишень въ тôмъ случаю дѣло наше буде красно розвиватись.

Загальный зборы „Р. Н. Союза" вôдбудуть ся 30 Мая 1895. року въ мѣстѣ Олифантъ Па. Ближшу информацію подасть ся въ „Свободѣ" въ своимъ часѣ передъ зборами.

Шамокинъ Па. дня 27 Януарія 1895.

Иванъ Глова.
Касиеръ.

Теодозій Талпашъ
Предсѣдатель.

о. кр. И. Констанкевичъ.
Секретаръ.

УВАГА.

Всѣхъ членôвъ, которіи до мене въ мѣсяци Сѣчню 1895 р. листы выслали въ дѣлахъ „Союза", а на котріи еще не отвѣтилъ емъ якъ также и запѣзне зôставлене повижшого „справозданя," прошу о ласкавое прощеніе бо причина въ тôмъ, що вже на самй Рôздвяній свята захорѣвъ емъ, и доперва днесь поволи до здоровья приходжу.

о. кр. И. Констанкевичъ
Секретаръ „Р. Н. Союза".

УВѢДОМЛЕНІЕ.

Буффало. N. Y.

Симъ маю честь увѣдомити нашихъ дорогихъ землякôвъ, що мы въ тыхъ сторонахъ проживаючй рускй робôтники постаралися о закупно пляцу пôдъ двѣ фабрики за 3. 500. доларôвъ.

Пляцъ уже заплаченый до цента. Кто хоче бути вспôльникомъ и мати роботу, то най приступае до спôлки съ капиталомъ 500. доларôвъ або най пожичить 100. дол. спôлцѣ а буде побирати 25. дол. процентъ на рôкъ.

Русины! Ану берѣмъ ся до дѣла! На купленôмъ и уже заплаченôмъ пляцу поставить ся трачь и гарбарня. На тôмъ не стратимо.

Самы спôлковцѣ будуть властителями фабрикъ и сами будуть робôтниками и сами будуть дѣлити ся зискомъ. Чи то не добре!

Гроши до спôлки прошу засылати пôдъ адресу.

ALEX KURYLA.
Box. 33.
Grays Run.
Lycoming. Co. Pa.

Зъ поважаніемъ
Алексий Курила.

СТРАШНЕ НЕЩАСТІЕ.

на мори.

Пароходъ „Elbe" затопивъ ся и 400 осôбъ згинуло.

Надъ самымъ досьвѣтомъ, наколи майже всѣ пасажеры спокôйно спали во своихъ каютахъ, наразъ черезъ густу мраку наступила страшна коллизія „Elbe" зъ другимъ пароходомъ и при той страшной катастрофѣ 400 осôбъ погибло наглою а не сподѣваною смертію.

Пароходъ „Elbe„ котрый опинивъ ся на морскомъ днѣ бувъ въ дорозѣ зъ Брему черезъ Southapton до New-York-у. Нещасте се стало ся не на океанѣ, але на пôвнôчнôмъ мори недалеко Англіи. Мѣжь пасажерами первой и другой клясы находило ся много американôвъ, котрй вертали домôвъ зъ своей европейской подорожи. Трета кляса складала ся зъ бѣдныхъ емигрантôвъ що ишли до Америки за щастемъ

SVOBODA
(LIBERTY.)
Weekly Paper

The only Russian political paper in this Country and has a largest circulation through the United States and is an invaluable advertising medium.

Предплата рôчна 2.00
До старого краю.......... 2.50

Всѣ дописи и грошѣ просимъ высилати пôдъ адресою:

To "Svoboda" Printing Office
247 Warren Str.
Jersey City, N. J.

Наша газета выходить що тыждня въ Середу.

ADVERTISING RATES:
One inch per annum...$ 10.00
" "Six months. " 6.00

All money or money orders should be addressed to:
"Svoboda" Printing Office
247 Warren Str.
Jersey City, N. J.

Entered at the post office at Jersey City, N. J., as second class mail matter.

ВѢСТИ
Зъ нашои Отчины.

ЗГОРѢЛА ЦЕРКОВЬ.

Въ Модричу въ дрогобицкомъ повѣтѣ згорѣла руска церковь. Велике нещастє постигло бѣдныхъ громадянъ бо церковь не була асекерована, а шкода выносить 6 тысяць ґульденôвъ. Паламарь забувъ загасити свѣчку, одъ котрои явъ ся деревяный паукъ а одтакъ пристолъ и зъ того повставъ пôжаръ церкви.

Въ Синевôдску выжнôмъ ôдъ довшого уже часу, вы бухали пожары такъ, що въ протягу кôлькохъ тыжнѣвъ було уже 13 случаѣвъ. Въ кôнци выявило ся що дванайцять лѣтная дѣвчинька Настунька Чоларъ мала собѣ тое за забаву пôдпалювати будынки, бо любила дивити ся якъ то горить въ селѣ.

Въ Стрыю выкрыто злодѣйство въ мѣстецкôй касѣ. Бракъ гроша въ касѣ походить зъ того, що панъ асесоръ мавъ довгû и легкû руки. Панъ асесоръ сидить въ ивановôй хатѣ и чекае на осудъ.

Найбôльшій тунель въ Европѣ.

Буде тунель Гимесовскій, котрый буде лучити Семеградъ зъ Ромунію. Угорска власть уже ухвалила почати копане того тунелю, котрый буде скôнченый въ осени 1897 року.

Будапештъ. Зъ Вершеца пишуть о страшной пригодѣ. о. Георгій Миловань рускій православній кеведскій священникъ ходивъ до пôзного вечера съ крапиломъ по селѣ. Коли уже пôзною нôчною повертавъ домовъ, напали го вовки и зъѣли до куусника.

Забили дротяра.

При краевôй дорозѣ не далеко села Черне, знайдено забитого словацкого дротяра, Жандармерія злапала трохъ селянъ зъ Черного яко убійцѣвъ. Незнаемый дротяръ позôставивъ жену и семеро дѣточокъ, а причина убійства бувъ рабунокъ.

АЗІЯТИЦКА ХОЛЕРА.
(Образокъ зъ житя селяньского.)

Пожовкло листе на деревѣ и стало опадати. Колись за нашихъ предкôвъ никто на опадаюче листе не зважавъ, може не було потребы... Днесь кажуть свѣтъ поступивъ... Чи така то правда чи куда тамъ, не моя рѣчь судити, но днесь не дадуть спокôйно люде тому листю лежати, але збирають его пильно, загромаджують, несуть его домôвъ, одні на опаль его уживають, инні на загату на около хаты.

Роблять такъ люде, треба и менѣ — сказала Текля, матеръ двохъ дрôбненькихъ дѣтей, и пôйшла зъ вере тою до паньского лѣса. Було студенно на дворѣ Текля тряслась, бо не одягнулась добре, а то зъ причины щобы лѣсный не обдеръ ы, коли подыбае коло листя. Но чого чоловѣкъ не докаже при доброй воли? Текля нагромадила си листя повну верету, а хоть ю троха морозило по дорозѣ, она не зважала на тое, спѣшила домôвъ и тѣшилась що сама при листю дѣти огрѣе. А она дѣти свои такъ дуже любитъ! Але и есть що любити, трилѣтный хлопець хочь го на папери малюй якъ паньске а вже рôчна дѣвчина — то бодай то буде краля на цѣле село. Всѣ завидують Теклі того щастя, удачи ей дѣтей..

Коли Текля такъ одѣтяхъ думала, тай и слезы выступили ей зъ очай, бо она тû дѣти лишила таки самѣсенькû въ дома: дѣвчину въ келисцѣ, она спала, а хлопця пôдъ печею съ обарѣнкомъ въ руцѣ. Чоловѣкъ ей поѣхавъ десь ще передъ трема днями на Подôлье съ горшками, та може она и застане вже его въ дома коли поверне, а чоловѣкъ звычайно якъ повертае привозить збѣжа и троха грошенятъ. Ось и знов надѣя и румянець выступивъ ей на лице.

Вже Текля доходить до села, щось ей то зимно то горячо на перемѣну. Она переходить коло фіґуры, перекрестилась та чимъ скорше до дому. Ажь туть надходить по пôдъ корчму побережникъ тай зъ букомъ до Теклѣ.

— А ты злодѣйко! то зъ паньского лѣса несешь. а давай но!

Текля кидае листе съ веретою а сама въ ноги.

— А дивѣть якъ утѣкее злодѣй! тримайте! кричить побережникъ.

Кто видѣвъ, почавъ ся на голосъ смѣяти. Текля утѣкла до хаты и закрутила завертку за собою. Зъ утомленя почала ôтдыхати, дитина почала плакати.. Она до дитины, утихомиряе ю своими грудьми, але тутъ и ковтають вже въ дверѣ.

Текля заглядае через окно чи може се мужь, але дежь тамъ, то побережникъ паньскій та ще зъ вôйтомъ — Ковтайти здоровй, мыслить собѣ, вжежь таки не отворю, але тутъ и дверѣ выломано и ей бѣдолашнôй взяли остатный кожухъ.

Нôчь настала, темно на дворѣ та темно и въ очахъ Текли. Она положилась, окрылась лахою бо кожуха не ма, але ей щось зимно. Дитина почала плакати, она притиснула ю до грудей.. Ей мовь снилось, що ей то зимно, то горячо, но она сама нерозумѣла того, въ кôнци зморивъ ю сонъ и она заснула.

Рано приѣхавъ ей любячій мужь привѣзъ троха зерна, та риньского грôшми. Входить до жѣнки, будить ю, но она не чуе. Она заснула на вѣки а при ей надѣи... дорога краля!.

За годину явивъ ся панъ докторъ съ жандармомъ и сконстатовавъ холеру азіятицку.... Теклю съ ей кралею отправаджено на цминтарь а бѣдному мужеви съ осталою трилѣтнымъ сиротою поставлено коло дому варту на 14 дней. Мѣсцевый священникъ посылавъ ему свой харчь и онъ жие здоровъ.

Азъ — зъ Соколôвки.

Корабель „Elba"

Лежить 150 футôвъна морскôмъ днѣ. Вартôсть товару знаходившого ся на утопившомъ корабли выносить 500 тысячъ доларôвъ. Капитанъ Гордонъ що затопивъ Elbe есть пôдъ арештомъ.

ПРИСЫЛАЙТЕ ПРЕДПЛАТУ за „СВОБОДУ."

АМЕРИКАНСКИ НОВОСТИ.

Страйкъ кондукторôвъ ôдъ електричныхъ каръ ще не скôнчивъ ся, хотяй уже уличнû розрухи бôльше не повтаряють ся. Свѣтъ призналъ справедливôсть страйкуючимъ.

Продукція золота.

Въ Америцѣ продукція золота выносить рôчно на 35 міліоновъ доларôвъ. Хотяй американе зъ того вельми гордû и задоволенû, таки пошукують за золотыми майнами и де инодѣ. Теперь американьскій акціонеры подали въ полудневôй Африцѣ на золото-дайну почву и взяли ся до копаня. Пôсля ихъ думки ихъ предпріемство увѣнчаеть ся хорошимъ результатомъ и сподѣють ся выкопати потрôйно стôльки золота скôльки въ Америцѣ.

Богатому, губатому лѣзе щасте дверми и вôкномъ до хаты, а бѣдному то через шпару утѣкае.

Зъ Америки до Европы желѣзницею

Уже давно думали ученû надъ тымъ, якъ бы то можна зробити комунікацію мѣжь Америкою а Европою по суши.

Сей вопросъ розвязала могуча безпроєктна Росія будованіемъ желѣзной дороги, котра уже будують ôдъ кôлькохъ лѣтъ. Наколи буде скôнчена, тодѣ неможливôсть полученя Европы зъ Америкою сухопутіемъ щезне на всегда. Руски потяги будуть перетинати силою пары великую простран зъ европейской Руси через Сибирь ажь до Владивостока. Американска желѣзнодорожна компанія покладе свои шины зъ Чикаґо через Аляску На тѣснинѣ Берингъ буде збудованный мѣстъя такимъ чиномъ американскій трэнъ упинить ся на руской жєлзно-дорожной стаціи въ Владивостоку. А уже зъ ôдтамъ ѣдь чоловѣче куда хочь по богосласаемой Европѣ наколи карманъ дозволяе.

Вôйна въ Америцѣ.

Мексико готовить ся до вôйны зъ републикою. Гватамала въ центральной Америцѣ. Мексиканске правительство уже выслало 12 тысячь войска на границю. Причина вôйны та, що република Гватамали не хоче згодитись на означене границь мѣжь двома краями, зъ стороны мексиканьского правительства.

Сенаторъ Теллеръ предложивъ законъ о пôдвысшеню податку на пиво. До сихъ поръ платило ся ôдъ бочки одень доляръ. а слибъ законъ перейдовъ, то 2. дл.

ПОЛИТИКА.

Росія.

Царь Николай II. задумавъ покликати до себе выдатнѣйшихъ мужôвъ зô въ сѣхъ провѣнцій Росіи, котрû бы ему здали справоздане о положенію станѣ краѣвъ и предложили бажаня населеня. Задля того було бы дуже на часѣ, аби наши браты Украïнцѣ предложили цареви свои бажаня и потребы и старали ся всѣми силами выходати полекши для руско-украинского слова и письменства. Може бы имъ удало ся бодай знесеніе варварского указу зъ р. 1876. — Російскій міністеръ комунікацій Кривошеінъ и его помôчникъ Василевскій дôстали вôдпуску за надужитя. Кривошей мае имено великій лѣсы и зробивъ угоду зъ державою о доставу пороговъ пôдъ желѣзницю, розумѣе ся по дуже высокихъ цѣнахъ. Абы се не впало въ очи, то выставленно контрактъ зъ датою, якъ Кривошеинъ ще небувъ міністромъ. Теперь все вôдкрыло ся. — Кажуть также що и міністеръ просвѣты Дурново мае въ скорѣ пôти въ одставку. — Якъ доносять зъ Петербурга, то поставали теперь міністры дуже добрыми и лагôдными, а всѣ похвальнû прикмети перейшли на всѣхъ чиновникôвъ Росіи.

Російскій міністеръ заграничныхъ дѣлъ де Гіерсъ померъ на дняхъ въ Петроградѣ. На его мѣсце мае бути назначеный д. Георгій де Стааль, російскій амбасадоръ въ Льондонѣ.

Хинска Японска вôйна

Послѣдна оборона и надѣя на побѣду, щезла въ хиньскôмъ серцю. Найсильнѣйша хинска крѣпость Веі-Гаі-Веі зôстала взята японскомъ войскомъ. Черезъ два дни кипѣвъ завзятый бôй, 2 тысячь хиньского войска погибло а решта завернуло боронити столицю.

Персія.

Въ Персіи дались чути въ послѣдныхъ дняхъ страшнû землитрясения. На доказъ сего нещастя наводило одинъ сумный случай.

Веселе и богате мѣсто Канханя, лежить руйною. Чотыриста мешканцѣвъ погибло страшною смертію въ розвалинахъ своихъ власныхъ домовъ

Туреччина.

Не дрѣмають ся уже такъ сонко Султанови въ Гаремѣ якъ колись. Ормѣяне протестують и просять Російского царя щобъ взявъ ихъ въ свою опеку.

Ва Цареградѣ збожеволѣвъ одинъ турокъ и зъ острымъ ножемъ выбѣгша на улицю, убиваеъ кого лише

подыбавъ. Такимъ рабомъ пятеро люда а десять покалѣчивъ нѣмъ поліція го злапала и до дому зчумашедшихъ запровадила.

СВЯТИЙ БОЖЕ.

оже! всемогучій
Сей молитвы корный гласъ,
По подъ хмары ажь плывучій
Прійми и помилуй насъ!

Святый крѣпкій, не обнятый
У кождой хвили, всякъ часъ
Не щади намъ благодати,
Скрѣпи и помилуй насъ!

О безсмертый, Твои дѣти
Молять щиро, Ты всѣмъ вразъ
Дай безсмертно въ небѣ жити
И помилуй, Отче, насъ!

ОРЛИНЕ ГНѢЗДО.
або
Що може сильна воля.

Стремѣла надъ невеличкимъ сѣльцемъ величезна гола скала; стремѣла такъ высоко, такъ просто въ гору въ повѣтре, що нѣхто зъ людей не встигъ ще достати ся на сей ховзкій шпиль.. На томъ шпилю родина орловъ поселила ся гнѣздомъ.

Про се гнѣздо вже Бернстерне-Бернзонъ написавъ мале оповѣданье, котре однакъ менѣ довело ся чути въ иншой строгій формѣ и котре я розповѣмъ.

Отожь на шпилю той скалы родина орловъ поселила ся гнѣздомъ и зъ про памятныхъ часовъ пара тыхъ великихъ брунатныхъ птаховъ була пострахомъ цѣлой околицѣ. Вони то кидали ся на козы и вовцѣ, що пасли ся спокойно на розлогихъ лукахъ, то выпивали очи пастухамъ, котрі патыками старали ся оборонити свою череду; бувало и такъ, що забирали дѣти, що бавили ся на майданѣ проти церкви летѣли зъ нимъ генъ-генъ высоко, высше скалы и кидали ихъ потомъ внизъ, такъ що вони розбивали ся на стрѣмкихъ верхахъ. Зъ давенъ давна вôдважне парубоцтво гордо думало надъ тымъ, щобъ добрати ся до гнѣзда, прогнати зъ него тыхъ розбишакъ и запевнити въ конци своей громадѣ спокой. Хлопцѣ зъ малку вже привчали ся лазити по стѣнахъ скалъ, въ наслѣдокъ чото нѣгде въ свѣтѣ не було тôлько смѣливыхъ, бравыхъ молодцѣвъ, що тутъ. Мало коли дожививъ молодець двайцятого року, не засмакувавши попереду небезпечныхъ выправы на орлину скалу. И не мавъ мѣсця въ крузѣ мужчинъ, не въ правѣ бувъ сходити ся на улици зъ любою дѣвчиною той, хто не выявивъ своей вôдваги въ борбѣ зъ ворогомъ.

Та гнѣзда не досягъ нѣхто. Одні доходили лишь до першого вôдламу хребта, де въ виду стремлячой подъ ними мовъ списа, церковной вежѣ, тратили память. Други добирали ся щасливо до половины дороги. Однакъ коли старали ся ити дальше, крухій ґрунтъ усувавъ ся имъ зъ подъ ногъ — и они въ двое скорше ся ховзнули ся по стрôмкôй стѣнѣ, падаючи на землю зъ поламаными костми розчерепленою головою. Лишь одинъ парень дойшовъ ажь до третого выступу скалы; однакъ тутъ перехиливъ ся наглôвъ задъ, якъ коли-бъ яка рука невидима штоихнула его въ груди. Якъ пострѣлена птиця мелькнувъ зъ страшнымъ крикомъ въ просторѣ, спадаючи зô скалы на скалы на скалу, ажъ въ конци, на три части роздертый, скотивъ ся до села.

Тодѣ саме въ селѣ наставъ новый пасторъ. Довѣдавшись про нерозумну борбу селянъ зъ орлами, вôнъ почавъ зъ казальницѣ выступати проти той не безпечной забавки.

— Богъ — говоривъ вôнъ — Богъ досвѣдчае васъ въ своей мудрости, нѣкому не вôльно безкарно переступати границь, якій вôнъ поклавъ чоловѣкôви. — А показуючи на орлине гнѣздо, додавъ, що и ему Богъ вызначивъ туть мѣсце, щобъ було для села знакомъ истнованя силъ, кепкуючихъ зъ всѣхъ заходôвъ чоловѣка.

— Бо й добре, щобъ щô нибудь спочило такъ высоко, де-бъ его люцка рука немогла досягти!

Для старшихъ слова пастора були водою на ихъ млынъ. Бо небуло въ селѣ и одной хаты, до котрой не принесли—бъ зô скалы сына калѣки, дебъ старй батьки не плакали по смерти своей пôдмоги и потѣхи на старости лѣтъ.

дальше буде.

Злодійска штука.

У Вѣдни на Л хенфельдъ куповавъ якійсь паничь рыбу и розповѣдавъ перекупцѣ, що хорій на груди и що ему дуже помогло бы, коли-бъ она запхала ему рыбу мѣжъ сорочку и каркъ. Се каже, такій симпатичний лѣкъ, що помагае. Перекупка слухала, слухала, а въ кôньци думае: Може и справдѣ пможу нещасному. Взяла рибу и запхала паничеви за каркъ. Вôнъ подякувавъ и ставъ бѣгати поторзѣ, якъ бы мавъ легки зъ желѣза. По хвили дивить ся перекупка за своими грôшми въ кишени, а тамъ и мѣсце застигло; а злодѣй такожь утѣкъ.

Практичный дарунокъ.

Хоче роздати японьское міністерство своимъ воякамъ за ихъ хоробрôсть у вôйнѣ. У швайцарскихъ фабрикахъ замовивъ Японъ сотки тысячъ годинникôвъ, котрй будуть коштовати тôлько по 5 марокъ, а зовсѣмъ не будуть зліи. Офіцыры, маютъ достати красші годинникы.

Незвычайне весѣле.

Вôдбуло ся тому двѣ недѣлѣ въ Парижи. Женивъ ся анархістъ Юліянъ Ортізъ, которого засудили недавно на кôлька лѣтъ вязниці за вломъ и крадѣжъ и мали вôдвезти на островъ Ро. Однакъ передъ тымъ вôнъ забажавъ оженити ся зъ любкою и на то ему позволили. Звязаного тонькима але сильнымъ шнуромъ привели его до канцелярій вязницѣ де мавъ ждати на суджену. Бувъ одягненый елеґанцко и поводивъ ся спокойно. Кôлка сторожôвъ вязницѣ сидѣло собѣ коло него. Пришла суджена, обое поцѣловали ся. Ортизъ здавъ ся дуже щастливымъ. Прийшла ще и мати анархіста и полагоджено заразъ шлюбні формальности. Чотырѣ аґенти поліцийнй були за свѣдкôвъ при шлюбѣ пiвiльнôмъ. За разъ потôмъ мусѣли чоловѣкъ и жинка розойти ся; але Ортисъ каже самъ собѣ звязати руки и просить щоби его вôдвезли до церкви на церковный слюбъ. Дивна рѣчь що анархістъ забажавъ и такого слюбу. Въ церквѣ зновъ розвязали его агенти, що пильновали его на кождôмъ кроцѣ и священникъ повѣнчавъ залюблену пару. Ортизови позволили поговорити кôлька хвиль зъ жѣнкою и вôдтакъ завели до вязницѣ. Небавомъ завезуть его на островъ Ро, а жѣнцѣ буде вôльно поѣхати до него ажь по роцѣ.

СПРОВАДИЛИ ЦЕРКОВЬ ЗЪ КРАЮ.

Читаемо въ испаньской газетѣ „La Cronaca Mexicana" слѣдующе:

Французка компанія майнôвъ „El Boleo" въ Мексику що дае працю 8 амъ робôтникамъ, переконала ся о потребѣ церкви для майнерôвъ. Щобъ тая церковь якъ найтаньше могла коштувати, компанія замовила у одной желѣзной фабрицѣ въ Франціи, збудоване желѣзной цеккви. Наколи усе було зроблено, то одôслано шифомъ до Мексико готову желѣзну складану церковь. Тая церковь може змѣстити тисячы народу и зъ перевозомъ стоить 35 тисячъ франкôвъ, а слибъ була будована на мѣсци зъ камѣня, то бы коштовала 70. тысячъ франкôвъ. Що то днесь люцкій розумъ и руки не потрафлять зробити!...

ЩУРѢ . . РОБОТНИКАМИ.

Одинъ промысловець зъ Глязґова, въ Шкоціи, упавъ на думку ужити щурôвъ до выроблення нитокъ.

Онъ навчивъ щурôвъ обертати своими лапками колесо и оттакъ они выробили въ одномъ дню 3.800. нитокъ а кожда довга 137 метрôвъ. Обраховано що каждый щуръ робôтникъ принасе чистого рôчного доходу 8 франкôвъ. Отже промысловець постановивъ постарати ся о 10 тысячы щурôвъ, котри навченй принесуть му рôчного чистого доходу 80 тысячъ франкôвъ, а на ихъ выживлене богато не буде треба.

ЗЪЕЗДЪ МОНАРХОВЪ.

Се певна рѣчь, що тои весны зъѣдуть ся три монархи до Аббаціи щобъ радити: якимъ чиномъ можна утримати якъ найдовше европейскій миръ. На томъ зъѣздѣ буде нѣмецкій цѣсарь, австрійкій цѣсарь и король Италіи.

Революція въ Колюмбіи

Въ Боготѣ, головнôмъ мѣстѣ соедненыхъ штатôвъ Колюмбіи, выбухла революція. Богота числитъ 50. тысячъ мешканцѣвъ.

Греція,

Король грецкій, якъ пишуть газеты, носить ся вже ôдъ довшого часу думкою уступити зъ трону въ користь свого сына. Въ цѣлой краинѣ пануе великій неладъ; грецке міністерство подало ся де димісіи.

Вадиканъ.

Папа Левъ є дуже не задоволеный зъ выбору президента французкой републики, позаякъ ôнъ есть протестантомъ зъ вôдси обава що католицка политика въ Франціи вельми потерпить.

Въ штатѣ Делявари зôставъ выбраный на губернатора нѣкій Іозуе Марвилъ. Познѣйше обявило ся, що панъ губернаторъ невмѣе ни читати ни писати Але практычный американець взявъ собѣ адвоката, що му все читае и за него пише, апанъ губернаторъ тôлько свôй пôдпись прибивае ґумовою печаткою.

Обôкрали о. пр. Товта.

Вілкесъ Баре, Кôлькохъ не знакомыхъ добродѣивъ закрались въ ночи о третой годинѣ до помешканя о. Товта и вкрали всѣ документа, що мали служити яко доказъ въ судовой справѣ о вилкесберску церковь. Грошей не забрано.

ДО ЧИТАТЕЛЕЙ „СВОБОДЫ"
Дружное посланіе.

Днесь певною ознакою просвѣты, духовного розвытку, патріотизму якого будь народа, есть число газетъ выдаваныхъ въ его рôдной мовѣ. И справдѣ. Число газетъ выходячихъ въ рôдной мовѣ сего або того народа свѣдчить ясно, що той народъ умѣе читати, що той народъ занимае ся пытанiемъ громадского житя, що той народъ мае свѣдомость своей національной чести и вôдчувае моральный обовязокъ пôдтримувати тіи газеты, засылаючи точно свою предплату. На жаль немо жемо се сказати о насъ тыхъ похвальныхъ словъ. Одна газета, писана и выдавана въ рôдной рускôй мовѣ, не може устоятись, бо бракъ патріотизму, бракъ ширшои освѣты, бракъ прото и доброй волѣ до предплаты. Уасъ треба не тôлько газету даромъ посылати, но ще и просити щобъ читали.. Въ довгахъ по уха, не можемъ того дальше робити. „Свобода" що тыжня черезъ тое не може выходити. Отже выбачайте и покайте ся всѣ, що ще за тамтой рѣкъ не заплатили.

БОРОДАТЫЙ ХУСИТЪ.
С. Руданьского.

На подсѣню въ малой хатѣ
Сидить старый хуситъ,
Въ оповночи надъ талмудомъ
Бородою трусить.
И якъ рабинъ зачитавъ ся,
Читае читае!..
А зъ подсѣня Запорожець
Въ вôкно заглядае...
Заглядае, та гадае,
Чимъ бы поживитись:
Але въ жида всюды голо
Куды подивитись.
Тôльки самъ вôнъ бородатый
Борода до пупа,
Та книжокъ его жидôвскихъ
Кругомъ цѣла купа....
Замышляе Запорожець
Жида подголити,
И що разъ — то голоснѣйше
Почавъ говорити:
..Хто-но тôлько великую
Бороду кохае,
Той нѣколи великого
Розуму не мае"!
Чуе хуситъ бородатый,
Переставъ читати...
Ажь тутъ ему голоснѣйше
Хтось почавъ казати:
„Хто но тôльки великую
Бороду кохае,
Той нѣкоди великого
Розуму не мае"!
Подививъ ся жидъ на себе,
Бородою трусить:
„Герсти? якъ-то? то я дурень
Дурень — старый хуситъ?..
И до свѣчки бородою!..
Спаливъ половину...
Але зновъ вôнъ чуе голосъ
Въ ту-жь саму годину...
новъ борода надъ свѣчкою
Запалахкотѣла.
И въ минутѣ щезла зъ дымомъ
До самого тѣла!..
Засмѣявъ ся запорожець,
Пôшовъ собѣ спати.
Але хуситъ сидить бѣдный
Та ставъ розважати:
Правду воно говорило,
Правду пакъ казало,
Бо и я зъ своимъ бородою
Розуму не мало!..
Борода такого мати,
Такъ его любити,...
И надъ свѣчкомъ,
надъ тымъ свѣчкомъ
До губа спалити!
Ай вей міръ, що Сура скаже
Що всѣ люде скажуть?..
О, то дурень старый хуситъ
Ще й зъ рукомъ покажуть

РУСКА ТОРГОВЛЯ

СНАРЯДОВЪ ЦЕРКОВНЫХЪ ИКОНЪ, КНИГЪ И РИЗЪ

МИХАИЛА ДЫМЕТА во ЛЬВОВѢ въ ГАЛИЧИНѢ

Поручае своимъ землякамъ въ Америцѣ всякого рода вещи церковнии а именно:

Евангеліе нового изданія въ розличныхъ прехорошихъ оковахъ и оправахъ ôтъ 55 з. р. до 225 злр. Плащанници на полотнѣ ôтъ 18 злр. до 42 злр. на шолковой матеріи ôтъ 48 до 130 злр. Фелоны, Стихарѣ, Хоругви. Фаны, Артоси, Хлѣбницѣ, Кресты всякого рода, Патриціи, Чашѣ, Кадилницѣ, Дарохранительницѣ, Пауки, лихтарѣ, альпаковіи, мосяжніи, и циновіи. Всякіи книги церковни, а особливо поручае образи до Иконостасовъ хорошой роботи по дуже умѣренних цѣнахъ, на полотнѣ якъ я посылавъ уже до Шенандоагъ Па, Фріляндъ Па, Міннеаполисъ Мінн. а всѣ були совершенно задоволени о чômъ ся переконати можна.

Чувъ я що въ Америцѣ забераютъ ся жиды продавати церковни вещи и кажуть собѣ за лихій товаръ надзвичайно дорого платити, для того прошу всѣхъ а особливо Всечестне руске Духовеньство и братства церковни, котримъ лежить на серцю украшеніе домôвъ божихъ, щобы съ своими потребами до мене удавались, я всѣ замовленя яко Русинъ и вашъ родимецъ якъ можь найтаньше и найсовѣстнійше виготовлю. Для того не дайте ся ошуковати отъ людей, котри не мають изображенія о церковнихъ вещахъ. При замовленіяхъ або, обсталюнкахъ, прошу заразомъ и грошѣ присилати, а слибы замовленіе бôльше стояло якъ 200 злр. или 100 дол. то прошу долучити еще 10 злр. особно на таксу, котру треба заплатити американьскому конзулеви въ Вѣдни за потвержденіе рахунку.

Всяки замовленя прошу посилати через „Свободу“ Цѣнники можно получити въ Редакціи „Свободы“

Зôстаю съ почтеніемъ Михаилъ Дыметъ.

УВАГА.

Хотячи приступити до „Союза“ най посылають вступне и мѣсячне до касіера.

Mr. John Glowa
Excelsior Pa.

И увѣдомити секретара пôдъ адресою.

Rev. J. Konstankiewicz
144 South Franklin Str.
Shamokin Pa.

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ ШТОРЪ въ ОЛИФАНТѢ ПА.

Пôдъ зарядомъ ГЕОРГІЯ ХИЛЯКА

Звѣстного руского патріоты. Есть се найлучше заосмотреный зô всѣхъ шторôвъ во всѣ потребні товары и всякого рода по якъ найтаньшой цѣнѣ.

Кождый тамошный Русинъ уважаючи себе правдивымъ и щирымъ патріотомъ, най спѣшить до свого руского штору. Особенно нашѣ ґаздинѣ най йдуть громадно! Нащо Юськôвъ. Шмулѣвъ спомагати? Идѣть до свого.

МИХАИЛЪ ЕВЧАКЪ

Рускій
— ЕДИНЫЙ —
КОНТРАКТОРЪ
и
БУДОВНИЧІЙ
— въ —
Вилксбаръ и околицѣ,

Его камѣнне пôдъ будову есть найлѣпше, а робота найтрвальша.

Будуе мосты и домы, мае власнѣ конѣ до звозу матеріялу.

Дае кериджѣ на похороны на весѣля, хрестины и т. і.

Мешкае на River Side,
Недалеко Рускои Церкви.

ДОКТОРЪ

H. BEATTIE BROWN, M. D.,
129 Warburton Ave.,
YONKERS N. Y.

Всѣмъ братямъ Русинамъ въ Юнкерсъ радимо въ разѣ слабости удаватись до него.

ИВАНЪ ТАЛПАШЪ

Недалеко лігайского діпа въ Mt. Karmel, Pa.

Поручае любымъ краянамъ свой добре заосмотреный ГОТЕЛЬ.

Пиво, горѣвка, ликеры и цигары найлучшого сорта. Таный и выгôдный нôчлегъ

Снѣдане, обѣдъ и вечера все свѣже, смачне и дешеве.

Попробуйте

РУСКА ТОРГОВЛЯ

(Creek Store Company)

415 Shamokin Str,
въ ШАМОКІНЪ ПА

Поручае мѣсцевымъ Русинамъ и на околицю своі богатый складъ всякого рода виктуалôвъ и майнерскихъ знарядôвъ.

Е тутъ мясо
И лопата,
Суть и скирнѣ
И гербата,

Перець, гвозды и кобасы,
Мука, крохмаль, солонина
Мыски, горшки всѣ овочи
Зеленина и сушенина.
Е чернушка,
Е петрушка.

РОДИМЦѢ!

Маю честь увѣдомляю моихъ краянôвъ що я отворивъ РУСКУ ГРОСЕРНЮ И БУЧЕРНЮ

108 Morris Street въ
JERSEY CITY N. J.

Поручаю ся ласкавой памяти всѣхъ землякôвъ

ЮСТІЯНЪ КРИНИЦКІЙ.

D OLDENBURG

ПРЕДПРІЕМЦЯ ПОХОРОНОВЪ.

77-87 Morris Str.
Jersey City N.J.

Удавайте ся въ потребѣ до него.

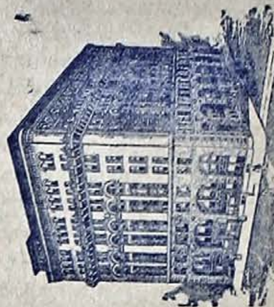
F. MISSLER & KRIMMERT,

Продаю найтуньше шифкарты до старого краю и посилаю грошѣ въ якъ найкоротшомъ часѣ и найтаньше, безпечно безъ жадного клопоту.

Колько то уже людей посилало грошѣ до старого краю и купило у мене шифкартъ? а еще жаденъ не скаржив ся що му була яка хиба.

Поручаюсь памяти моимъ краянамъ остаюсь съ глубокимъ поважанемъ а не забувайте на

F. MISSLER

F. MISSLER
106 WEST STREET NEW YORK
A въ JERSEY CITY
111 Hudson STREET

R. H. MORGAN

9 W. CENTER ST.
SHENANDOAH PA

ФАБРИКАНТЪ

Прапорôвъ (фанъ) Хоруговъ, Одзнакъ, Пасовъ, Шапокъ для Братствъ.

Фана для парады зъ найлѣпшого єдвабу; чотыри и пôвъ через шесть и пôвъ стôпъ со всѣма приборами $25, и 26.75

Прапоры больши зъ найлѣпшой матеріи по $32.00 $35.00 $45.00 и $50.00

Пишѣтъ по цѣнники и по пробу до:

R. H. MORGAN
9 W. Centre Str.
SHENANDOAH, Pa.

T. TALPASZ,

ТЕОДОЗІЙ ТАЛПАШЪ

РУСКІЙ РЕСТОРАТОРЪ И ГОТЕЛЬНИЧІЙ.

246
PEARL ST
SHAMOKIN, PA.

Недалеко рускои плебаніи.

Добрый вечеръ, друже мой!
— Добрий вечеръ, свате!
А куда такъ спѣшите?
— До Талпаша, брате!

Що за Талпашъ? Звидки онъ?
— Та-жь краянъ нашъ милый
— У него всѣ русины
— Подкрѣпляють силы!...

— Що за брындза й пиво тамъ!
— Обходить ся файно!
— Обслугуе якъ братамъ!
— Таньо надзвичайно!

BOLESLAW SEEGER

Поручае ся ласкавой памяти краянôвъ що въ его салонѣ завсе свѣже пиво и рôжнородни напой.

Хороша саля для забавъ и братскихъ засѣданъ.

168. Warren & Dodley Strs.
JERSEY CITY N. J.

До рускихъ промысловцѣвъ и купцѣвъ.

Кто хоче на бізнесѣ
Заробляти
Мусить въ „Свободѣ“
Свôй анонсъ дати.
Чи ты швецъ
Чи кравець,
Чи крамаръ
Чи шинкаръ,
Чи погребалникъ
Чи ликаръ
Чи трумнярь
Чи аптекаръ —
Дай ся оголосити,
Въ „Свободѣ“ возвеличити
Щобъ тя люде знали
До тебе заходжали
Твôй товаръ куповали
И бізнесъ твôй поправляли.
Тодѣ будешь мати гроши:
Будешь патріотъ хороший.
Будешь „Свободу спомагати
Руску справу пôдперати
А ну Кирило
А ну Стефане,
А ну Даниило
А ну Иване:
Всѣ ся оголосѣть
Най зна о васъ свѣтъ!..

Молись, трудись, тверезись, учись, до „Союза“ запишись, до читальнѣ ходи! Бога въ серцю май, ближняго люби, церковь посѣщай, „Свободу“ читай! Русь святу люби, доброму научай ся, грошей не марнуй, въ процеса не вдавай ся! Въ льотерію не грайте, только грôшъ щадѣть. Братя! намъ треба „Народного Дому“ ану скинтесь по центови! Се не запоминайте!..... Буде зъ васъ